

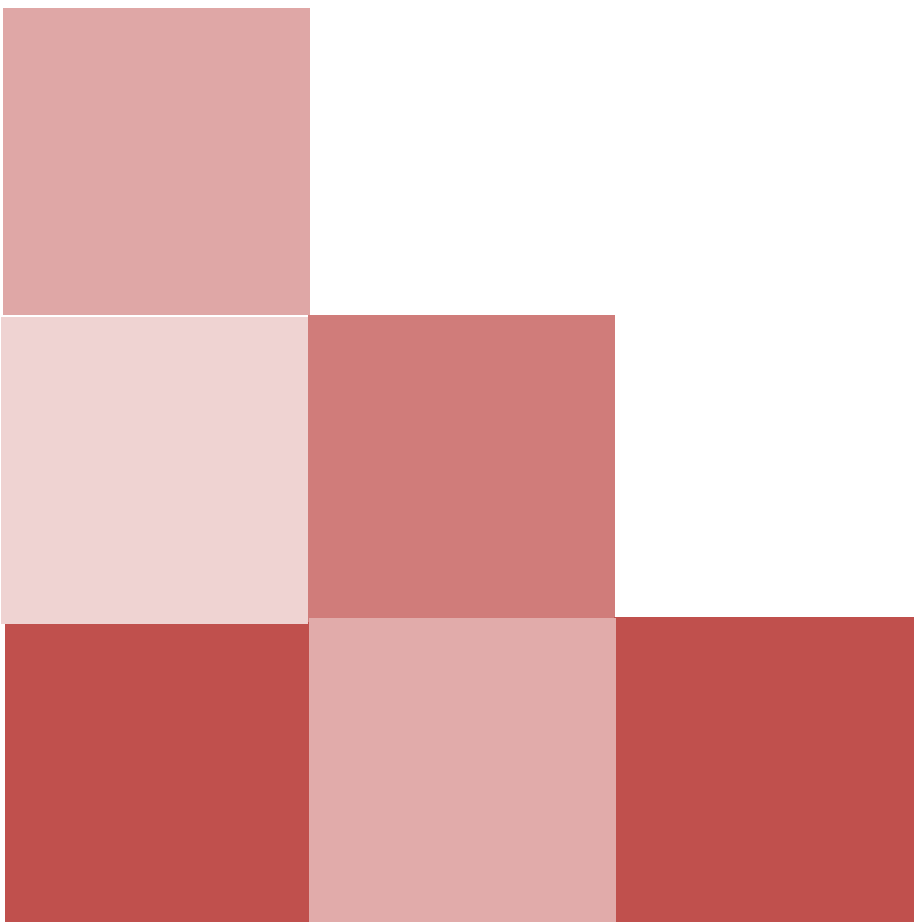

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Tillämpningsanvisningar för

Avgifter ÄO / FO / IFO

Ansvarig förvaltning: Socialförvaltningen
Ansvarig tjänsteman: Alisa Makic -avgiftshandläggare

Innehåll

1 Allmänt	5
1.1 Lagrum.....	5
1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet.....	5
1.3 Förbehållsbelopp.....	6
1.4 Högkostnadsskydd/Maxtaxa.....	6
1.5 Avgiftsutrymme	6
1.6 Negativt avgiftsutrymme	7
2 Avgifter som ingår i avgiftssystemet	7
2.1 Insatser som är avgiftsbelagda och ska räknas samman	7
2.2 Avgiftsfri service och vård.....	7
2.3 Övriga kostnader m.m.....	8
3 Inkomster, skatter och avgifter	8
3.1 Allmänna principer	8
3.1.1. Övriga inkomster och ersättningar.....	8
3.1.2 Inkomst av kapital.....	9
3.1.3 Skatter och avgifter	9
3.2 Inkomstberäkning för makar, ...	9
registrerade partners och sammanboende som inte är gifta	9
3.2.1. Makar och registrerade partners.....	9
3.2.2 Sammanboende som inte är gifta	10
3.3. Inkomstinsamling.....	10
3.3.1 Utbetalningar från	10
3.3.2 Skatteverket.....	10
3.3.3 Uppgifter som inhämtas från brukaren	10
4 Bostadskostnader	11
4.1 Förbehåll för bostadskostnad	11
4.2 Beräkning av bostadskostnad.....	11
4.3 Fördelning mellan makar, registrerade partners och sammanboende.....	11
5. Minimibelopp.....	11
5.1 Kostnadsposter i minimibeloppet	11
5.2 Beräkning av minimibelopp.....	12

5.2.1 Beräkning av minimibelopp för yngre personer	12
5.3 Generell justering av minimibeloppen.....	12
5.3.1 Generell minskning av boendekostnaden	12
5.3.2 Generell höjning av förbehållsbeloppet.....	12
6 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse.....	13
6.1 Nedsättning av avgifter m.m. för dubbla bostadskostnader vid flytt till särskild	13
boendeform	13
6.1.1. Jämkningsregler	13
6.1.2. Avräkning	13
7 Avgifter och matkostnader.....	13
7.1 Avgifter.....	13
7.1.1. Bestämning av avgift	13
7.1.2. Avgiftsutrymme	13
7.1.3 Avgift för placerade barn under 18 år.....	14
7.2 Avgiftstaxa.....	14
7.2.1. Ordinärt boende	14
7.2.2. SÄBO, korttidsboende och korttidsplats.....	14
7.2.3. SÄBO enligt SoL	15
7.2.4. Bostad med särskilt service enligt LSS.....	15
7.2.5 Avgift för makar och sambor.....	15
7.2.6 Beräkning av avgifter m.m. när en av två makar flyttar till SÄBO	16
7.2.7 Debitering vid påbörjad eller avslutad insats.....	16
7.2.8 Debitering vid återbud	16
7.2.9 Debitering trygghetslarm	16
7.2.10 Insatser utanför kommunen.....	16
7.2.11 Avgift för vård hos annan vårdgivare/vistelse i en annan kommun	16
7.3 Mat i ordinärt boende.....	17
7.3,1. Debitering kyld mat i ordinärt boende	17
7.4 Matkostnader SÄBO.....	17
7.4.1 Avdrag matkostnad vid frånvaro	17
7.5 Matkostnader på dagverksamhet.....	17
7.6 Matkostnader på korttidsboende/korttidsplats enligt SoL	17
7.7 Matkostnader vid korttidsvistelse/ korttidstillsyn enligt LSS	17
7.8 Matkostnader på daglig verksamhet	17
8 Allmänna bestämmelser.....	18

8.1 Debiteringsrutiner	18
8.2 Anmälningsskyldighet.....	18
8.3 Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift	18
8.3.1 Retroaktiv debitering	18
8.3.2 Återbetalning av avgift	18
8.4 Försenade uppgifter eller uppgiftsvägran	18
8.4.1 Försenade uppgifter	18
8.4.2 Avstående eller uppgiftsvägran.....	19
8.5 Omprövning och ändring av avgifter	19
8.5.1 Årlig omprövning.....	19
8.5.2 Ändring av beslut om avgift	19
8.6 Utformning av avgiftsbeslut	19
8.7 Överklagande	20
8.7.1 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut	20
8.8 Gallring	20
8.9 Revidering av tillämpningsanvisningarna.....	20

Bilaga 1. Pensionsmyndighetens bostadskostnadsbegrepp

Bilaga 2. Avgifter 2023 för omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning i Vaggeryds kommun, fr o m 2023-02-01

1 Allmänt

1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpningsregler för omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning styrs av olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- SoL Socialtjänstlagen
- HSL Hälso- och sjukvårdslagen
- LSS Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- SFS Socialförsäkringsbalk
- IL Inkomstskattelagen
- KL Kommunallagen

1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet

Enligt 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (SoL) får kommunerna ta ut avgifter för hemtjänst, service och omvårdnad samt för boende i särskilda boendeformer (SÄBO) enligt 5 kap. 4 § SoL. Avgifterna ska vara skäligen och de får inte överstiga kommunens självkostnad. Avgifterna ska vara utformade så att den enskilde förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov.

Vård, omsorg och särskilt boende är ingen allmän rättighet. Beslut om bistånd föregås av behovsbedömning. Bistånd får man för det man inte klarar själv, när det inte kan tillgodose på annat sätt. Den som får bistånd har fortfarande ansvar för sig själv och för sin situation. Målsättningen med biståndet är att leva ett så oberoende liv som möjligt. Det betyder att biståndet, där så är möjligt, utformas som en hjälp till självhjälp.

Av 3 kap. 6 § SoL framgår att socialnämnden genom hemtjänst, dagverksamheter och liknande social tjänst bör underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra. Syftet med hemtjänsten är sålunda bl.a. att underlätta den dagliga livsföringen för enskilda personer. Den enskilde kan få hemtjänst såväl i ordinärt boende som i särskilt boende.

Av 5 kap. 5 § SoL följer att äldre ska ges det stöd och den hjälp i hemmet samt annan lättåtkomlig service som de behöver. I samma paragraf anges vidare att kommunen är skyldig att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd (särskilt boende). I huvudsak motsvarande regler finns för personer med funktionshinder i 5 kap. 7 § samma lag. Där föreskrivs att kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för personer med funktionshinder (särskilt boende)

Den enskilde kan med stöd av 4 kap. 1 § första stycket ha rätt till bistånd i form av hemtjänst eller bostad med särskild service. En grundläggande förutsättning är att den

enskilde inte själv kan tillgodose sina behov samt att denne inte heller kan få behoven tillgodosedda på annat sätt. Av 4 kap. 1 § tredje stycket SoL följer att den enskilde genom

biståndet ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå samt att biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes resurser att leva ett självständigt liv.

1.3 Förbehållsbelopp

Enligt 8 kap. 6-8 §§ SoL får avgifterna för hemtjänst tillsammans med avgifter som avses i 17 kap 6 § sjunde stycket hälso- och sjukvårdslagen inte uppgå till så stort belopp att den enskilde inte förbehålls medel för sina personliga behov, boendekostnader och andra normala levnadsomkostnader. Med hemtjänst avses även insatser för service och omvårdnad i de särskilda boendeformerna inklusive korttidsboende samt trygghetslarm. Kommunen ska försäkra sig om att omsorgstagares make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Förbehållsbeloppet består av ett minimibelopp för normala levnadsomkostnader. Till detta belopp ska läggas boendekostnaden. Hur minimibeloppets nivå ska beräknas är fastställt av riksdagen. De avgifter som ska räknas samman finns redovisade senare i dokumentet

1.4 Högkostnadsskydd/Maxtaxa

Ett lagstadgat (SoL 8 kap. 5 §) högkostnadsskydd, ett s.k. avgiftstak, gäller för de sammanlagda avgifterna för hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Med hemtjänst avses även insatser för service och omvårdnad i de särskilda boendeformerna inklusive korttidsboende samt trygghetslarm. Avgifterna per månad får högst uppgå till en tolfteedel av 53,92 % av prisbasbeloppet. Avgiftstaket gäller för varje brukare för sig, således även för makar och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

1.5 Avgiftsutrymme

För att beräkna avgiftsutrymmet ska från bruttoinkomsterna avräknas skatter, bostadskostnad samt minimibelopp. Avgiftsutrymmet utgör en maxtaxa för brukaren och de sammanlagda avgifterna får således inte överstiga detta belopp och ej heller maxtaxan (avgiftstaket) enligt föregående punkt. I de fall de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet måste därför automatisk korrigerings av avgifterna ske ned till detta belopp.

<i>Beräkningen av brukarens avgiftsutrymme går till på följande sätt:</i>
<i>bruttoinkomster inkl. ev. bostadstillägg eller motsvarande</i>
<i>minus skatter som ingår i inkomstbegreppet</i>
<i>minus bostadskostnad</i>
<i>minus generellt minimibelopp</i>
<i>minus individuellt minimibelopp</i>
= <i>disponibelt avgiftsutrymme</i>

1.6 Negativt avgiftsutrymme

Om det totala förbehållsbeloppet överstiger brukarens nettoinkomst uppstår ett så kallat negativt avgiftsutrymme. Om ett negativt avgiftsutrymme uppstår uppmanas den enskilde i första hand att ansöka om bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd hos Pensionsmyndigheten alternativt försörjningsstöd hos Arbetsmarknadsenheten. En kommun har inte skyldighet att betala ut medel till en omsorgstagare för att han eller hon ska kunna uppnå den i lagen angivna lägsta nivån för minimibeloppet (prop. 2000/01:149 sid. 19).

2 Avgifter som ingår i avgiftssystemet

2.1 Insatser som är avgiftsbelagda och ska räknas samman

De olika avgifter som ska räknas samman och jämföras med brukarens avgiftsutrymme är följande:

- Hemtjänstavgift i ordinärt boende
- Avgift för trygghetslarm
- Omvårdnadsavgift i korttidsboende
- Omvårdnadsavgift i SÄBO
- Hemsjukvård i ordinärt boende
- Avgift för dagverksamhet

Hemtjänst innefattar dels insatser av servicekaraktär, dels insatser som är mer inriktade mot personlig omvårdnad. Personlig omvårdnad kan till exempel vara att brukaren får hjälp med sin personliga hygien eller promenader. Service kan vara tvätt, städ, inköp av varor och leverans av mat. I begreppet hemtjänst ingår också ledsagning, avlösning av anhörig och dagverksamhet.

2.2 Avgiftsfri service och vård

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Hemsjukvård för personer yngre än 20 och äldre än 85 år, palliativ vård
- Hemsjukvård för personer som bor i bostad med särskild service (LSS).

Insatser gällande omvårdnad och service samt hemsjukvård och trygghetslarm till barn under 19 år debiteras inte.

2.3 Övriga kostnader m.m.

Följande kostnader ingår inte i maxtaxa för avgifter:

- Matkostnader i SÄBO
- Matkostnader i samband med korttidsboende enligt SoL
- Matdistribution i ordinärt boende
- Matkostnader i samband med dagverksamhet
- Matkostnader i samband med daglig verksamhet enligt SoL och LSS
- Matkostnader i samband med korttidsvistelse enligt LSS
- Matkostnader för boende på bostad med särskild service enligt LSS
- Hyra
- Installations och avinstallation av trygghetslarmet

3 Inkomster, skatter och avgifter

3.1 Allmänna principer

Huvudtillämpningen av avgiftssystemets nettoinkomstbegrepp är att brukarens olika aktuella bruttoinkomster läggs samman på månadsbasis varefter olika skatter avräknas.

Inkomsten ska beräknas med tillämpning av 8 kap. 4 § SoL. Enligt inkomstlagen (IL) innefattas tjänst, näringsverksamhet och kapital till begreppet inkomst. Inkomst av tjänst och näringsverksamhet ska grundas på taxerad inkomst under aktuell period för debitering. Beräkning av överskottet i inkomstlaget kapital ska grundas på den faktiska inkomsten per den 31 december året innan avgiftsperioden. I inkomstlaget kapital medräknas dock inte realisationsvinster.

Förmögenhet ska inte påverka inkomstens storlek enligt prop. 2000/01:149 s.70.

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg räknas som inkomst (skattefri). Den som saknar bostadsbidrag eller bostadstillägg ska uppmanas söka sådant hos Pensionsmyndigheten alternativt Försäkringskassan.

När brukare inte lämnar uppgifter till kommunen för avgiftsberäkning debiteras avgift enligt gällande maxtaxa.

3.1.1. Övriga inkomster och ersättningar

Tillägg ska göras för vissa ersättningar och inkomster, till exempel:

- utländska inkomster, pensioner och andra ersättningar som beskattas i Sverige eller i utlandet eller skattefria sådana
- äldreförsörjningsstöd

Här bör observeras att andra skattefria ersättningar och bidrag som ej är skattepliktiga, t ex handikappersättning, anhörigvård u hemmet, assistansersättning samt flera andra ersättningar i inkomstskattelagen inte ingår i inkomstbegreppet eftersom de inte heller ingår i inkomstberäkningarna för bostadstillägget.

3.1.2 Inkomst av kapital

Beräkning av överskottet i inkomstslaget kapital ska beräknas på den faktiska årsinkomsten per den 31 december föregående år, det vill säga på de kontrolluppgifter som brukaren i regel erhåller i januari. Sådana inkomster som utgör kapitalinkomster enligt inkomstskattelagen (se kap. 41) ska efter det att gjorda avdrag har återlagts (med undantag för utgiftsränta för bostadsfastighet och bostadsrätt) ingå i inkomsten. Kapitalvinster och kapitalförluster, som uppkommit vid t.ex. försäljning av värdepapper eller fast egendom ingår inte i kommunens inkomstberäkning.

3.1.3 Skatter och avgifter

En skatteberäkning görs med avdrag för statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster (dock ej för kapitalvinster), pensionsavgift, reduktioner m.m. enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning.

OBS! Kapitalinkomster som understiger 100 kr räknas ej med.

Fastighetsavgift för permanentbostad räknas som en bostadskostnad (se bostadskostnadsbegrepp, kap. 4).

Fastighetsavgift för annan fastighet avräknas inte generellt från inkomstunderlaget.

För övriga brukare måste fastighetsavgiften noteras särskilt när bostadskostnaden ska beräknas av kommunen. Förmögenhet ska inte påverka inkomstberäkningen annat än genom den eventuella avkastning som uppstår.

3.2 Inkomstberäkning för makar, registrerade partners och sammanboende som inte är gifta

3.2.1. Makar och registrerade partners

Inkomster hos makar och registrerade partners läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som har beviljats av biståndshandläggaren.

3.2.2 Sammanboende som inte är gifta

Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgifts synpunkt oavsett om man har delad ekonomi. Sammanboende delar kostnader för gemensamma kostnader – boendekostnader registreras i tudelning.

3.3. Inkomstinsamling

Avgiftsunderlaget ska i möjligaste mån grundas på aktuella inkomst- och bostadskostnadsuppgifter. För att underlätta uppgiftsinsamlingen inhämtas olika uppgifter så långt det är möjligt via datamedia från Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten. Uppgifter som inte kan eller får inhämtas via datamedia insamlas direkt hos brukaren genom en särskild inkomstförfrågan.

Uppgifter till avgiftssystemet kan inhämtas enligt nedan:

3.3.1 Utbetalningar från

Pensionsmyndigheten/Försäkringskassan

- Allmän ålderspension
- Premiepension
- Efterlevandepension/stöd
- Sjuk- och aktivitetsersättning
- Livränta (statlig)
- Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Övriga bidrag

3.3.2 Skatteverket

Uppgifter om skatter och avgifter på församlingsnivå:

- Kommunalskatt
- Regionskatt
- Begravningsavgift

3.3.3 Uppgifter som inhämtas från brukaren

- Tjänstepensioner
- Privata pensioner
- Utländska inkomster, pensioner och ersättningar
- Lön, skattepliktiga traktamenten
- Inkomst av kapital; räntor, utdelningar m.m.
- Bostadskostnad och andra uppgifter om bostaden
- Övriga förekommande inkomster

En särskild blankett inkomstförfrågan tillsammans med avgiftsbroschyren lämnas till brukaren eller dennes företrädare (god man, förvaltare, närstående).

4 Bostadskostnader

4.1 Förbehåll för bostadskostnad

Vid avgiftsberäkningen ska brukarens bostadskostnad ingå i det totala förbehållsbeloppet och avräknas från nettoinkomsten.

4.2 Beräkning av bostadskostnad

Bostadskostnaden för olika bostadstyper beräknas i första hand utifrån den faktiska boendekostnaden som erhålls från brukaren och i andra hand enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadsbidrag/bostadstillägg.

4.3 Fördelning mellan makar, registrerade partners och sammanboende

Boendekostnad i ordinärt boende fördelas lika mellan samtliga vuxna i samma hushåll vid beräkning av avgiftsutrymme. I de fall då makar eller registrerade partners har skilda boenden, t.ex. när den ena parten bor i SÄBO, beräknas boendekostnaden var för sig. Sammanboende partners delar boendekostnaden.

5. Minimibelopp

De faktiska minimibeloppen bestäms av regeringen. Beräknas utifrån riksnormen som revideras varje årsskifte.

5.1 Kostnadsposter i minimibeloppet

Minimibeloppet tillsammans med bostadskostnaden utgör ett förbehållsbelopp och ska avräknas mot brukarens aktuella nettoinkomster innan avgiften bestäms. Minimibeloppen är anpassade till att täcka normala levnadskostnader till exempel följande poster:

- Kostnader för mat (råvaror)
- Hemförsäkring
- Kläder, skor
- Hushållsel
- Fritid, böcker m.m.

- Läkarvård
- Hygien
- Mediciner
- Förbrukningsvaror
- Tandvård
- Möbler, husgeråd
- Resor
- Dagstidning, telefon, TV-licens,

Reglerna om minimibelopp innebär inte att kommunen ska betala ut medel till brukare för att han eller hon ska uppnå den i lagen angivna nivån för minimibeloppet.

5.2 Beräkning av minimibelopp

Riksdagen fastställer årligen ett minimibelopp, dels för ensamstående, dels för sammanlevande makar och sambor (8 kap. 7 § SoL).

5.2.1 Beräkning av minimibelopp för yngre personer

För personer under 65 år är minimibeloppet generellt förhöjt med 10 % då yngre har högre livsmedelskostnader enligt konsumentverket samt under längre tidsperioder större behov av medel för att möjliggöra bosättning och familjebildning.

5.3 Generell justering av minimibeloppen

Justering av minimibeloppet sker med belopp som utgår från Konsumentverkets rekommendationer. Beloppen ses över och uppdateras i samband med nytt årsskifte.

5.3.1 Generell minskning av boendekostnaden

För brukare i kommunens SÄBO ska en generell minskning av boendekostnaden göras med sådana kostnadsposter som ingår i hyran och avgifterna. Till dessa hör:

- Hushållsel
- sophämtning
- värme
- vatten

5.3.2 Generell höjning av förbehållsbeloppet

För brukare i kommunens SÄBO ska en generell höjning av förbehållsbeloppet göras med ett belopp som motsvarar ökad kostnad för matabonnemang.

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning, t.ex. handikappersättning kan inte föranleda tillägg till minimibeloppet

6 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

6.1 Nedsättning av avgifter m.m. för dubbla bostadskostnader vid flytt till särskild boendeform

6.1.1. Jämkningsregler

Brukare som flyttar till särskilt boende har möjlighet att ansöka om jämkning på grund av dubbla boendekostnader för en månad hyra. (den billigaste).

- Uppsägning/försäljning av bostaden ska ske snarast efter inflyttning till särskilt boende om nedsättning av avgifter ska kunna medges.
- Vid överlåtelse av bostaden genom gåva medges ingen nedsättning eller befrielse av avgift eftersom ingen avvecklingstid behövs.
- Ansökan ska skickas till avgiftshandläggaren efter att inflyttning har skett dock senast tre månader efter inflyttning.

6.1.2. Avräkning

Jämkningsavgift utifrån inlämnad hyresavi.

Eventuell förmögenhet påverkar inte beräkningen. Beslut om jämkning sker enligt gällande delegeringsordning.

7 Avgifter och matkostnader

7.1 Avgifter

7.1.1. Bestämning av avgift

Enligt 8 kap. 2 § socialtjänstlagen (SoL) får kommunerna ta ut avgifter för insatser i ordinärt boende samt för boende i särskilda boendeformer enligt 5 kap. 4 § SoL. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnad.

7.1.2. Avgiftsutrymme

Avgiftsutrymmet är det som blir kvar när brukarens boendekostnad och minimibeloppet har dragits från dennes inkomst efter skatt. Avgiftsutrymmet är vad brukaren maximalt kan betala i avgift för vård, omsorg och service, upp till högkostnadsskyddet/maxtaxa. Om

avgiftsutrymme blir 0 kronor eller mindre innebär det att det inte faktureras någon avgift för vård, omsorg och service. Avgiftsutrymmet framgår av det avgiftsbeslut som beräknas och skickas ut från kommunen.

7.1.3 Avgift för placerade barn under 18 år

Enligt socialtjänstlagen är föräldrar skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år vistas utom det egna hemmet. Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med är inkomstbaserat, men får för var och en inte överstiga:

- 1 673 kr/månad för barn upp till 11 år,
- 1 823 kr/månad för barn mellan 11-14 år och
- 2 223 kr/månad för barn från och med 15 år.

Ovannämnda avgifter avser år 2023.

Föräldrars skyldighet att betala avgift för barn som placerats av kommunen upphör när barnet fyller 18 år eller så länge barnet går på gymnasium, upp till 21 år.

Det framräknade ersättningsbeloppet kan vara oskäligt med hänsyn till föräldrarnas ekonomiska förmåga, sociala situation eller för att föräldrarna ändå betalar stora delar av barnets kostnader, ex i de fall mat och boendekostnad betalas direkt till boendet.

Det finns då möjlighet att besluta om nedsättning, helt eller delvis, av beloppet som föräldrarna ska betala. Beslut fattas enligt gällande delegeringsordning. Beslutet ska motiveras skriftligt på beslutsblanketten. (Kap 9 § 3, 2 st SoL)

7.2 Avgiftstaxa

7.2.1. Ordinärt boende

Hemtjänst Timtaxa enligt taxor avgifter, se bifogad blankett, ingår i maxtaxan
Trygghetslarm Månadsavgift enligt taxor avgifter, se bifogad blankett, ingår i maxtaxan
Hemsjukvård Månadsavgift enligt taxor avgifter, se bifogad blankett, ingår i maxtaxan

7.2.2. SÄBO, korttidsboende och korttidsplats

Omvårdnad Månadskostnad ingår 100 % i maxtaxan
--

Korttids/växelvård beräknas enligt pristaxa 2023

I avgiftsberäkning räknas växelboende på samma sätt som korttidsboende.

För barn och unga där föräldrar har försörjningsskyldighet debiteras föräldrarna istället enligt 7.1.3.

7.2.2.1 Parboende på SÄBO

Parboende innebär att två sammanlevande, där båda har beslut om särskilt boende, delar lägenhet. Omvårdnadsavgift och matkostnad debiteras var och en som vanligt. Bostadshyran delas mellan de boende.

7.2.2.2 Debitering vid frånvaro på SÄBO

Avgiften för omvårdnad minskas vid planerad frånvaro, exempelvis p.g.a. vistelse hos anhöriga. I sådana fall ska frånvaron anmälas till aktuell ansvarig samordnare minst en vecka i förväg för att det ska gälla. Avdrag för frånvaron justeras från dag ett.

Vid sjukhusvistelse minskas omsorgsavgiften från inskrivningsdag till och med utskrivningsdag med ett dygnsbelopp per dag. Det finns inget krav på anmälan i förväg. Frånvaro beräknas från dag 4.

7.2.3. SÄBO enligt SoL

Omvårdnad Månadskostnad 100 % av högkostnadsskydd. (6)
--

Personer som bor i bostad med särskild service i intern drift betalar hyra direkt till socialförvaltningen.

För barn (under 19 år) sker ingen debitering av hyra eller omvårdnadsavgift. Efter att personen fyllt 18 år debiteras inte hyra eller omvårdnadsavgift förrän personen är berättigad till aktivitetsstöd eller får annan inkomst.

7.2.4. Bostad med särskilt service enligt LSS

Ingen avgift avseende omvårdnad utgår för boende i bostad med särskild service enligt LSS

Personer som bor i bostad med särskild service i intern drift betalar hyra direkt till socialförvaltningen.

7.2.5 Avgift för makar och sambor

Då båda makar eller sambor har var sitt biståndsbeslut debiteras avgiften för var och en enligt fastställd taxa.

Undantag är trygghetslarmet där endast ena make/maka uppbär kostnaden.

7.2.6 Beräkning av avgifter m.m. när en av två makar flyttar till SÄBO

När make/maka eller sambo flyttar till särskilt boende ska följande beräkningsregler gälla:

- Inkomster för makar räknas samman och delas därefter på två.
- Sammanboende räknas som ensamstående och inkomstuppgifterna delas inte, utan var och ens inkomster ligger till grund för den egna avgiftsberäkningen.
- Makarnas eller sambors respektive boendekostnad registreras på var och en.
- Minimibeloppet beräknas utifrån att brukaren är ensamstående
- Kvarboendeskydd för hemmavarande make/maka beräknas avgiftsutrymme

7.2.7 Debitering vid påbörjad eller avslutad insats

Om hjälp endast ges för del av kalendermånad debiteras endast avgift för aktuell period.

7.2.8 Debitering vid återbud

Om brukare ej önskar hemtjänstinsats vid enstaka tillfälle ska detta anmälas minst 48 timmar i förväg. I annat fall debiteras brukaren för planerad tid för insatsen. Undantag gäller för återbud på grund av akut sjukhusvistelse då avdrag aktiveras efter 4:e dagen.

7.2.9 Debitering trygghetslarm

Larmet faktureras utan avdrag under hela tiden det är installerat. Avdrag vid eventuell frånvaro medges inte. Makar och sambor som båda har trygghetslarm och som har var sin larmklocka debiteras var och en avgift för trygghetslarm. Dock vid delning av trygghetslarmet debiteras en avgift till en av makarna.

7.2.10 Insatser utanför kommunen

Brukaren faktureras av bosättningskommunen även om insatserna utförs i en annan kommun. Byter brukaren folkbokföringsadress till annan kommun avslutas insats/debitering från Vaggeryds kommun.

7.2.11 Avgift för vård hos annan vårdgivare/vistelse i en annan kommun

Om en person, för vilken kommunen har betalningsansvar för vården, vistas i en annan kommun är det bosättningskommunens avgifter som gäller.

7.3 Mat i ordinärt boende

7.3.1. Debitering kyld mat i ordinärt boende

Efter att månadsrapportering om varje brukares aktuella matleverans inkommit från matleverantören, debiteras brukaren enligt fastställt belopp. Beställd mat som brukaren inte tar emot och som inte kan tas tillvara av hemtjänstpersonalen debiteras brukaren.

7.4 Matkostnader SÄBO

Brukaren debiteras alltid för helpension på SÄBO. Brukaren debiteras ej då han/hon har behov av sondmata/fullnutrition som är ordinerad av läkare och inte tillhandahålls av boendet

7.4.1 Avdrag matkostnad vid frånvaro

Vid frånvaro på grund av vistelse på sjukhus minskas matkostnaden med ett dygnsbelopp per dag, inklusive in- och utskrivningsdag. Vid annan frånvaro som meddelats minst en vecka i förväg, minskas matkostnaden med ett dygnsbelopp från och med första frånvarodagen. Om frånvaro ej meddelats minst en vecka i förväg sker avdrag från och med åttonde dagen efter anmälan.

7.5 Matkostnader på dagverksamhet

Avgift för lunch debiteras enligt fastställd pris.

7.6 Matkostnader på korttidsboende/korttidsplats enligt SoL

För korttidsboende, korttidsplats och vid växelvård debiteras helpension. Inget avdrag görs om brukaren inte äter maten , undantag intyg att man äter sondmat.

För barn som vistas på korttidsboende vars föräldrar har försörjningsskyldighet, debiteras föräldrarna istället enligt 7.1.3.

7.7 Matkostnader vid korttidsvistelse/ korttidstillsyn enligt LSS

Vid korttidsvistelse/korttidstillsyn LSS tillämpas uttag för enskilda måltider.

7.8 Matkostnader på daglig verksamhet

Lunch på daglig verksamhet debiteras enligt fastställt pris.

8 Allmänna bestämmelser

8.1 Debiteringsrutiner

Debitering av avgifter och övriga kostnader sker normalt månadsvis i efterskott. Undantag är hyreskostnader som debiteras för innevarande månad. Lägsta belopp som faktureras per månad är 50 kronor. Vid lägre belopp sker fakturering först när den ackumulerade summan uppgår till 50 kronor.

8.2 Anmälningsskyldighet

Brukare är skyldig att anmäla förändrade inkomst- och bostadsförhållanden eller andra förändringar som kan medföra ändring av avgift.

8.3 Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift

8.3.1 Retroaktiv debitering

Om det framkommer uppgifter som visar att för låg avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om att retroaktiv debitering ska ske.

8.3.2 Återbetalning av avgift

Om uppgifter framkommer som senare visar att för hög avgift debiterats under en period orsakat av kommunen ska återbetalning ske för hela perioden, dock maximalt i 10 år.

Gällande för hög avgift på grund av att den enskilde uppgett felaktig inkomstuppgift i avgiftsbeslutet, kan återbetalning ske under förutsättning att avgiftsbeslutet överklagas inom tre veckor.

8.4 Försenade uppgifter eller uppgiftsvägran

8.4.1 Försenade uppgifter

I de fall brukare eller dennes ombud inte inom tre veckor kommer in med nödvändiga och korrekta uppgifter för att sammanställa ett korrekt avgiftsunderlag, debiteras avgift enligt fastställd maxtaxa utan hänsyn till brukarens inkomster m.m.

8.4.2 Avstående eller uppgiftsvägran

I de fall brukaren frivilligt avstår att lämna uppgifter (eller lämnar uppenbart felaktiga uppgifter för att avgiftsprövningen ska kunna göras på ett korrekt sätt) debiteras avgift enligt fastställd taxa utan hänsyn till brukarens inkomster m.m.

8.5 Omprövning och ändring av avgifter

8.5.1 Årlig omprövning

En allmän omprövning av avgifterna ska normalt ske en gång per år med tillämpning av ändrade basbelopp, skattebestämmelser, inkomstuppgifter, bostadskostnader med mera.

8.5.2 Ändring av beslut om avgift

Beslut om avgift ska ändras om något förhållande som påverkar avgiftens storlek ändras. Detta kan gälla till exempel:

- ändrade inkomstförhållanden
- ändrat civilstånd
- behov av högre förbehållsbelopp
- bostadstillägg/-bidrag
- ändring av prisbasbelopp
- ändring av bostadskostnad

Huvudregeln är att ändring av avgift ska gälla från och med den månad när nya uppgifter har kommit in till avgiftshandläggaren.

Brukaren ska informera om ändrade ekonomiska eller andra förhållanden under året som kan påverka beräkning av avgiftsutrymme.

Kommunen ska försäkra sig om att brukaren får information på ett sådant sätt att det tydligt framgår vad ändringen beror på.

8.6 Utformning av avgiftsbeslut

Brukaren ska erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för slutliga avgifter och kostnader.

Vidare ska avgiftsbeslutet innehålla uppgift om vilken eller vilka lagparagrafer som ligger till grund för avgiftsbeslutet samt besvärshänvisning.

8.7 Överklagande

8.7.1 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Beslut om avgifter i ett enskilt fall enligt 8 kap, 4-9 §§ SoL överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt 16 kap, 3 § SoL hos allmän förvaltningsdomstol. Det kan gälla beslut om avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp. gälla beslut om avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp.

Vid bifall till den överklagande kan domstolen ersätta det överklagade avgiftsbeslutet med ett nytt beslut.

8.8 Gallring

Handlingar arkiveras enligt gällande informationshanteringsplan antagen av nämnden. Följande gäller:

- Avgiftsbeslut gallras 5 år efter avslut av brukarens samtliga ärenden.
- Svar på inkomstförfrågan som inkommer i pappersform gallras efter 5år.
- Gallringen av samtliga uppgifter lagrade i Combine (verksamhetssystemet) följer de gallringsregler som gäller för brukaren i sin helhet.
- För brukare födda 5, 15, 25 ska avgiftsbesluten arkiveras enligt Informationshanteringsplan.

8.9 Revidering av tillämpningsanvisningarna

Revidering sker vid behov.

Bilaga 1. Pensionsmyndighetens bostadskostnadsbegrepp

I det följande redovisas en sammanfattning av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens regler för hur bostadskostnaden beräknas för olika bostadstyper, kompletterat med vissa uppgifter från regeringens proposition om ”Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m.fl.” (2000/01:140)

Hyresbostad

Bostadskostnaden är lika med hyran, inklusive värme. Om hushållsel ingår i hyran dras denna kostnad av enligt schablon

Hyresbostad i andra hand

Samma som för hyresbostad.

Lägenhet med bostadsrätt

Bostadskostnaden är lika med årsavgiften, inklusive värme. Om hushållsel ingår i hyran dras denna kostnad av enligt schablon.

Eget enfamiljshus

- räntekostnaden på lån i fastigheten.
- tomträttsavgäld (hyra för marken).
- fastighetsskatt.
- uppvärmning enligt schablon från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten.
- övriga driftskostnader t ex för vatten, avlopp och renhållning enligt schablon från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten

Eget tvåfamiljshus

Samma som för enfamiljshus. Bostadskostnaden fördelas på respektive lägenhet.

Eget småhus på lantbruksenhet

Endast kostnader som rör bostadsfastigheten, bostadsbyggnad inklusive tomtmark inräknas.

- räntekostnaden på lån som rör bostadsfastigheten.
- fastighetsskatt.
- uppvärmning enligt schablon från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten.
- övriga driftskostnader t ex för vatten, avlopp och renhållning enligt schablon från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten.

Andelshus eller egen flerfamiljsfastighet

Bostadskostnaden beräknas enligt schablon. Bostadskostnaden bestäms till det belopp som fastställts som genomsnittskostnaden för det antal vuxna och barn som bor i bostaden.

Fri bostad

Bostadskostnaden beräknas enligt schablon. Bostaden värderas på samma sätt som vid Beräkning av preliminär skatt.

Bostad med särskilt service enligt LSS

Bostadskostnaden är den kostnad som debiteras för boendet. Inga övriga avgifter får tas med.

Vid osäkerhet om och hur bostadskostnader ska beräknas går det alltid att kontakta Pensionsmyndigheten för att få besked. Pensionsmyndigheten ger årligen ut föreskrifter ”om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad

Bilaga 2. Avgifter 2023 för omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning i Vaggeryds kommun fr.o.m. 20230101

	2023
PRISBASBELOPP	52 500 kr
Maxtaxa/högekostnadsskydd	2 359 kr
Trygghetslarm (12 % av högekostnadsskydd)	387 kr
Hemsjukvård (18% av högekostnadsskydd)	322 kr
Hemtjänst	462 kr/tim
Omvårdnad, särskilt boende	2 359 kr
Matkostnad	
Kyld mat	69 kr
Helpension/dag	143kr
Helpension/månad	4 294 kr
Matkostnad lunch daglig verksamhet	51 kr
MINIMIBELOPP	
Hemtjänst, larm, trygghetslarm, korttidsboende	
Ensamstående 64 år och yngre	6470 kr
Ensamstående 65 år och äldre	5 953 kr
Sammanboende 64 år och yngre	4 994 kr
Sammanboende 65 år och äldre	4 857 kr
Särskilt boende, gruppboende inkl. justering för förhöjd kostnad för mat, samt kostnader som ingår i boendet så som hushållsel och förbrukningsmaterial	
Minibelopp + förhöjd minibelopp 1660 kr	
Ensamstående 64 år och yngre	7 879 kr
Ensamstående 65 år och äldre	7614 kr
Sammanboende 64 år och yngre	6 446 kr
Sammanboende 65 år och äldre	6 518 kr
Underhållsskyldighet för barn – tillägg minimibelopp Beräknas enligt riksnormen för försörjningsstöd https://www.socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/ekonomisktband/riksnormen/ !	
Underhållsstöd till 7 år	1 673 kr
Underhållsstöd 7 till 15 år	1 823 kr
Underhållsstöd från och med 15 år	2 223 kr
Barnbidrag	1 250 kr

Hemtjänst

Omvårdnad och service	462 kr/tim
Trygghetslarm, digitalt	387 kr
Installationskostnad, trygghetslarm	322 kr
Avinstallation, trygghetslarm	161 kr
Larmbesök, vid larm som enda insats	462kr/timme
Lunchlåda	69kr/låda
Lunchlåda, leveranskostnad	161kr/mån

Särskilda boende

Hyra	3360-7500
Kost, helinackordering	4 294kr/mån
Omvårdnad och service	2359kr/mån
Vistelse på korttidsenhet	128kr/dygn
Kost, korttidsenhet	143kr/dygn

Dagverksamhet för dementa

Besöksavgift	108kr/dag
--------------	-----------

Boendestöd

Omvårdnadsinsats	199kr/mån
------------------	-----------

LSS

Hyra gruppbostad	3164-5300/7500 kr/mån
Lunch, daglig verksamhet	51kr/portion

Hemsjukvård

Avgift för tillfälligt och regelbundet hemsjukvårdsbesök	322kr/mån
Utfärdande av intyg för bostadsanpassningsbidrag	322kr/intyg

Egenvårdsavgift vid förskrivning av kompressionsprodukter (se avtal)

Standardmodell 179kr
Måttsydd/justerbar 254 kr
322kr/tillfälle

Hämtning av hjälpmedel

Måltid i servering

Lunch, pensionär	80 kr
------------------	-------

Vårdavgifter

Egenavgift vid vistelse på behandlingshem

80kr/dygn

Avgift från föräldrar som har barn placerade. Avgiftens storlek beräknas efter föräldrarnas ekonomiska förmåga med ledning av de regler som gäller för beräkning av underhållsstöd.